

РЕЦЕНЗИЯ

от **проф. д-р Полина Куюмджиева,**

АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив,

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
„Доктор“

по професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по...

Докторска програма „Методика на обучението по музика“

с автор: **Анастасия Иванова Баткова**

Тема: „ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ПЕВЧЕСКИ УМЕНИЯ В РАБОТАТА С ДЕЦА НА ВЪЗРАСТ ОТ 7 ДО 10 ГОДИНИ В ИЗВЪНУЧИЛИЩНА ВОКАЛНА ГРУПА“

Научен ръководител: **проф. д-р Цветанка Коловска**

Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Докторантката е представила всички необходими документи съгласно ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане: дисертационен труд и автореферат, публикацииите, свързани с темата на труда, заповедите за зачисляване и отчисляване, както и автобиография.

Кратки биографични данни за докторанта

Анастасия Баткова е възпитаник на НУМТИ „Добрин Петков“ – Пловдив, което завършва със специалност класическо пеене. Бакалавърска и магистърска степени получава в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ в специалност Педагогика на обучението по музика. От 2018 г. работи като вокален педагог в Сдружение „Арт Войс Център“ в Пловдив, където обучава индивидуални изпълнители и провежда групови музикални занимания, а от 2021 г. е преподавател в НУМТИ „Добрин Петков“.

Носител е на първа награда от Националния академичен конкурс „Млад учител по музика“ (април 2016 г.).

Анастасия Баткова има редица участия в уъркшопове и семинари, както и богата концертна дейност (солова и с различни състави). Нейни възпитаници са носители на награди от различни конкурси.

Актуалност на тематиката

Актуалността на избраната тема – „Педагогически технологии за изграждане на певчески умения в работата с деца на възраст от 7 до 10 години в извънучилищна вокална група“, е продиктувана от нарастващата роля на вокалните групи като извънучилищна форма на работа с учениците в различни възрастови групи. Още в увода докторантката изразява мнението, че атрактивността и достъпността на обучението във вокална група е „все по-желан и търсен начин да се удовлетворяват интересите и потребностите на съвременните деца“ (с. 6). Същевременно има недостиг на методическа литература по тази проблематика и разработването на методика за работа в такива групи, каквато цел си поставя докторантката, би могла да сформира „ново научно поле в сферата на музикалната педагогика (с. 7).

Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели

Използваните от докторантката методи са в два аспекта: теоретичен, свързан с изследване и проучване на литературни източници, и емпиричен, свързан с педагогически експеримент, проведен в три етапа (констатиращ, развиващ и заключителен). Изведените въз основа на експеримента изводи доказват изходната хипотеза на докторантката – „Предложената система от педагогически технологии би допринесла положително за изграждането на певческите умения на децата от 7 до 10 години в тяхното обучение в извънучилищна вокална група“, както и целесъобразността на избраните от нея методи на изследване по избраната проблематика.

Общо описание и оценка на дисертационния труд

Дисертационния труд на Анастасия Баткова се състои от увод, три глави, заключение, библиография, приноси и едно приложение и е в обем

от 168 страници. В отделно съдържание са изведени графиките (таблицы и диаграми), което дава допълнителна яснота и прегледност на дисертационния труд, както и възможност за бърза справка на всеки, който би го използвал.

В Увода е формулирана ясно мотивацията за избора на темата – личния практически опит на докторантката, както и недостатъчната методическа литература, разглеждаща дейността на вокалните групи като извънучилищна форма на работа с учениците в различни възрастови групи и по-специално във възрастта от 7 до 10 години, обект на изследване на дисертационния ѝ труд. Освен обекта, в увода са посочени ясно предметът и целта на изследването и съобразно тях поставените задачи – общо 7, както и методите на изследване.

Отделните глави са добре структурирани и балансирани като брой страници една спрямо друга. Следван е принципът от общото към частното, като първата глава („Вокалната група в извънучилищната дейност по музика“) е посветена на общата характеристика на понятието „извънучилищна дейност“ и разграничаването ѝ от „извънкласната“ (наричана също „извънурочна“). На тази основа е разгледано мястото на вокалната група в извънучилищната дейност и особеностите, с които е свързана. Интересен е паралелът, който прави докторантката, между вокалните групи днес като форма на изява на съвременните деца и традицията на хоровото дело в България. Посочените и цитирани източници показват детайлно запознаване с наличната литература по разглежданите проблеми.

Втората глава („Певческа дейност в извънучилищна среда“) е посветена на спецификата на работата във вокалните групи, като отделните страни на тази работа са градиращи от музикалните способности, които са необходима предпоставка за участие в такава група, през вокално-физиологичните аспекти на работата до отделни методически аспекти, необходими за изграждането на вокалната техника на децата.

Трета глава е свързана с педагогическия експеримент, проведен от Анастасия Баткова с деца от вокална група „Магия“ в „Арт Войс център“ и различните етапи, през които той преминава. Тази глава е и своеобразният център на дисертационния труд, доколкото именно чрез експеримента е показана ефективността на различните методи на работа. Впечатляваща е

прецизността, с която са анализирани отделните детайли от различните етапи на експеримента.

В Заключението са представени постигнатите резултати във всяка от главите и се потвърждава изложената в Увода хипотеза, че „представените в дисертацията педагогически технологии в значителна степен допринасят за изграждането на певчески умения при децата, участващи в експеримента“ (с. 148).

Библиографията включва 132 заглавия на кирилица (на български и на руски език) и на латиница и 19 интернет източници, коректно посочени с линк, заглавие, автор и дата на ползване.

Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд

Анастасия Баткова посочва 7 приноса на своя дисертационен труд, сред които бих открила този, който е свързан с историческата приемственост – разглеждането на вокалните групи като своеобразен наследник на хоровете от близкото минало. На второ място, но не по значение, бих посочила извеждането на авторски методи за работа с деца от 7 до 10 години във вокална група и тяхната практическа приложимост. В тази взаимовръзка между теория и практика докторантката доказва тяхната резултатност и ефективност.

Анастасия Баткова има 3 статии по темата на дисертационния труд, публикувани в сборниците „Пролетни научни четения“ („Физиологични акценти в гласообразуването при децата“, 2020; „Формиране и развитие на вокалните навици при децата във възрастта от 7 до 10 години“, 2021) и „Наука, образование и иновации в областта на изкуството“, сборник статии от Трета международна научна конференция („Вокалната група – популярна форма на извънучилищна музикална дейност“, 2021).

Препоръки

Препоръчвам на Анастасия Баткова да публикува своя дисертационен труд, с което би подпомогнала дейността на много вокални педагози – както на тези, които вече се занимават с вокални групи като

извънучилищна дейност, така и на педагози, които прохождат в тази дейност и изпитват съмнения доколко биха се справили или просто търсят подходящите методи на работа.

Автореферат

Авторефератът е подготвен акуратно, съдържа всички необходими компоненти и възпроизвежда достоверно съдържанието на труда. В обем от 39 страници са посочени основните моменти от отделните глави, както и справка за научните приноси на дисертационния труд. Включени са и публикациите по темата.

Заклучение

Анастасия Баткова съчетава две много важни компетенции – на изпълнител с богата творческа дейност и на педагог и това ѝ дава възможност да вникне задълбочено в разглежданата от нея проблематика и да формулира логично и аргументирано своите изводи.

Въз основа на всичко изложено дотук давам своята положителна оценка на дисертационния труд на Анастасия Баткова и предлагам на членовете на уважаемото научно жури да ѝ присъдят образователната и научна степен „Доктор” в професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по..., Докторска програма „Методика на обучението по музика“.

30.09.2023

проф. д-р Полина Куюмджиева